

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

**Rapport fra
kontrollutvalgets
arbeid i valgperioden
2015-2019
Tydal kommune**

Innhold

1	Om kontrollutvalget – mandat og ressurser.....	3
2	Kontrollutvalgets virksomhet.....	5
2.1	Møter.....	5
2.2	Saker.....	5
2.3	Deltakelse i relevante fora	5
2.4	Regnskapsrevisjon	5
2.5	Forvaltningsrevisjon	6
2.6	Selskapskontroll	7
2.7	Påseansvar overfor revisor.....	7
3	Erfaringer fra arbeidet i denne valgperioden	8
3.1	Forholdet til politisk ledelse	8
3.2	Forholdet til den administrative ledelse	8
3.3	Informasjon om – og fra kontrollutvalget i Tydal	8

1 Om kontrollutvalget – mandat og ressurser

1.1. Kontrollutvalgets sammensetning

Leder: Lars Græsli
Nestleder: Toralf Øverås
Medlemmer: Heidi Synnøve Lien

Varamedlemmer: Ingjald Græsli
Gunn Hilmo
Turid Bjerkli Græsli

1.2. Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ og har sitt grunnlag i kommunelovens bestemmelser om internt tilsyn og kontroll § 77. Utvalgets ansvar og oppgaver er nærmere beskrevet i forskrift om kontrollutvalg.

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på at betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på en overordnet analyse, følger og rapporterer resultatene fra forvaltningsrevisjoner til kommunestyret.
- Gransking eller undersøkelser – på eget initiativ eller etter vedtak i kommunestyret ta tak i forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.
- Selskapskontroll – utarbeide plan for selskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper.
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utøve tilsynsrollen på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

1.3. Kontrollutvalgets ressurser

Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS. Selskapet leverer tjenester til kommunens kontrollutvalg og kontrollutvalgene i 36 andre kommuner i Sør-Trøndelag samt fylkeskommunen. Tidsressursene i selskapet fordeles i proporsjonalt med de årlige honorarene hver deltakerkommune betaler.

Sekretariatet utreder saker, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

Revisjon

Kommunen er medeier i og har avtale om levering av revisjonstjenester med Revisjon Midt-Norge SA. Selskapet leverer revisjonstjenester til de samme kommunene som Konsek, i tillegg til enkelte kommuner i Nordland fylke. Revisjonsselskapet fordeler ressursene sine i forhold til årlige honorarer som betales av eierkommunene. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunen. Til regnskapsrevisjon benyttes det timetallet selskapet hvert år finner nødvendig for å kunne bekrefte kommunens årsregnskap. Ressursene til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll brukes på bakgrunn av kontrollutvalgets bestillinger av prosjekter, basert på plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll.

Økonomi

Kontrollutvalget er i henhold til kommuneloven pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen. Forslagene som er fremmet av kontrollutvalget har fått tilslutning fra kommunestyret.

Den samlede kontroll- og tilsynsvirksomheten i 2018 på kr 657 000. Av dette utgjør kr 383 000 honorar til Revisjon Midt-Norge SA, og honorar til Konsek Trøndelag IKS utgjør kr 126 000. Sum avsatt til kontrollutvalgets virksomhet (møtegodtgjørelse, kursavgift m.v.) var kr 148 000.

Kontrollutvalget oppfatter dette som en økonomisk situasjon som setter dem i stand til å ivareta oppgavene sine, men likevel innen nøkterne rammer. Det er viktig at nytt kontrollutvalg vurderer økonomiske rammer.

Budsjetter til revisjons- og sekretariatstjenester for kontrollutvalget vedtas årlig av representantskapene i Konsek Trøndelag IKS og Revisjon Midt-Norge SA, hvor alle eierkommuner er representert.

2 Kontrollutvalgets virksomhet

2.1 Møter

Det har gjennom perioden vært avholdt 4 møter pr år. Møtefrekvens er tilpasset omfanget saker som behandles i utvalget, samtidig som en har kontinuitet i arbeidet.

Møtene legges i hovedsak til rådhuset, men unntaksvis ute i enheter. Kontrollutvalget mener det er gunstig å legge enkelte møter utenfor rådhuset, da det er viktig å få kunnskap om ulike virksomheter direkte. Påtroppende kontrollutvalg bør vurdere om flere møter bør legges utenfor rådhuset.

Rådmannen og ansatte har gitt nyttig informasjon til utvalgets arbeid gjennom hele perioden. Ordfører har også deltatt i noen møter, noe som anses viktig for kontakten inn mot kommunestyret.

2.2 Saker

I perioden fra september 2015 til september 2019 har kontrollutvalget behandlet rundt 100 saker. En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter pålagte oppgaver gjennom kravene i kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg. Kontrollutvalget i Tydal har i tillegg vært innom saker ut over de lovpålagte, det være seg innspill fra kontrollutvalget selv eller fra innbyggere. Henvendelser fra innbyggere behandles seriøst uavhengig om det er et forhold som blir undersøkt videre eller at kontrollutvalget finner at dette ikke er en sak som hører til utvalgets funksjon å se på.

Kontrollutvalget har de senere år fått fremlagt en rekke tilsynsrapporter fra andre tilsynsorganer og bedt rådmannen orientere om hvordan eventuelle avvik er lukket. Rapportene gir nyttig informasjon når kontrollutvalget vurderer områder for kontroll.

2.3 Deltakelse i relevante fora

For å holde seg oppdatert om informasjon som er aktuell for utvalgets oppgaveløsning deltar medlemmene på samlinger, når det vurderes som relevant og mulig. I inneværende periode har utvalget deltatt på årlige arrangement for kontrollutvalgene i kommunene Konsek Trøndelag IKS er sekretariat for. Utvalget har videre deltatt på Nasjonal konferanse for kontrollutvalg i regi av Norges Kommunerevisorforbund og Nasjonal konferanse i regi av Forum for Kontroll og Tilsyn, som gir tilbud til målgruppen.

2.4 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere måter gjennom året. Kontrollutvalget avgir hvert år uttalelse til kommunens årsregnskap. Uttalelsen vedlegges regnskapssaken til kommunestyret. Formannskapet for kopi av uttalelsen før de gir sin innstilling til kommunestyret. God informasjon fra oppdragsansvarlig revisor og rådmannen er sterkt vektlagt, slik at kontrollutvalget gis relevant og nødvendig kunnskap for å avgi uttalelsen. Det er

i tillegg etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig revisor om planlegging og status i arbeidet med regnskapsrevisjon

Kommunen har rutiner som sikrer avleggelse av regnskap og årsberetninger i hovedsak innen formelle frister. Videre er presentasjonen av hovedinnholdet i regnskapet og årsmeldingen for kommunen god, slik at brukerne ikke trenger å være regnskapskyndige for å forstå regnskapet.

2.5 Forvaltningsrevisjon

Det skal i tråd med kommuneloven utarbeides planer for forvaltningsrevisjon minimum én gang i hver valgperiode. I inneværende periode har kommunestyret vedtatt toårige planer for forvaltningsrevisjon.

Tydal har relativt små ressurser til forvaltningsrevisjon og det er naturlig å se på muligheter for å gjennomføre prosjekter i samarbeid med andre kommuner i Værnesregionen.

Forvaltningsrevisjonsrapportene legges fram for kontrollutvalget og kommunestyret etter hvert som de avlegges og revisor foretar en gjennomgang av revisjonsarbeidet og konklusjonene. Etter kommunestyrets behandling og vedtak er rapportene fulgt opp med henblikk på å se til at vedtakene blir realisert og arbeidet videre med i administrasjonen. Det er viktig at forvaltningsrevisjonen bidrar til positive endringer i kommunens virksomhet og dermed har nytteeffekt.

I valgperioden er følgende forvaltningsrevisjoner gjennomført:

Etablering av drift i Vertshuset (2016)

Innleie og bruk av kommunalt utstyr (2017)

Tydal barne- og ungdomsskole - ressursbruk, tidlig innsats og tilpasset opplæring (2018)

I oktober 2016 hadde kontrollutvalget 2.gangs oppfølging av kommunestyrevedtak etter forvaltningsrevisjon av *byggesaksbehandling*. Rapporten forelå i oktober 2014. Kommunestyret er gjort kjent med at ulovlighetsoppfølging er vanskelig å gjennomføre ihht lovkrav med dagens bemanning. Kommunestyret er kjent med sårbarheten med dagens bemanning.

I 2019 har kontrollutvalget bestilt en undersøkelse av kommunens gjennomføring og saksbehandling i forbindelse med av salg av kommunal eiendom. Rapport fra undersøkelsen ventes i november 2019.

2.6 Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen er eier i blir drevet i tråd med politiske vedtak og lovverket. Utvalget skal også føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivaretatt og at eierstyringen er god.

I valgperioden er følgende selskapskontroller gjennomført:

Innherred Renovasjon IKS (2019)

Det er utarbeidet en egen rapport om forvaltningsrevisjonene og selskapskontrollene (vedlagt). Det redegjøres her for problemstillinger, politisk behandling og vedtak, samt hvordan vedtakene er fulgt opp av administrasjonen.

2.7 Påseansvar overfor revisor

Det er i forskrifter gitt en del bestemmelser om formelle krav som skal stilles til valgt revisor, herunder krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer.

Revisjon Midt-Norge SA har for årene 2015-2019 inngått årlige avtaler med kommunens kontrollutvalg, for henholdsvis regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Avtalene spesifiserer ressurser, rammer for samarbeidet og kommunikasjon mellom revisjonsselskap og kontrollutvalg. Avtalene stedfester også hvilke dokumenter som skal framlegges for kontrollutvalget. Dette er forhold som har stor betydning for kontrollutvalgets mulighet til å ha tilstrekkelig informasjon om hvordan revisjonsordningen fungerer, og dermed for kontrollutvalgets oppfølging av sitt påse-ansvar. Avtalene angir ramme for forholdet mellom utvalg og revisjonsselskap. Revisjonen har ikke utarbeidet og inngått avtaler for 2019.

For regnskapsrevisjon er det innarbeidet rutine med at oppdragsansvarlig revisor orienterer på en del av møtene, for å gi informasjon om planer, status i arbeidet og områder det arbeides spesielt med.

For forvaltningsrevisjon foregår dialogen i hovedsak knyttet til prosjekter. Kontrollutvalget har lagt stor vekt på at kommunikasjon med revisor må bidra til at undersøkelsene får det fokus utvalget ønsker. Utover planlegging og framleggelse av prosjektrapporter deltar forvaltningsrevisor i møter på forespørsel fra utvalget.

3 Erfaringer fra arbeidet i denne valgperioden

3.1 Forholdet til politisk ledelse

Kontrollutvalget utfører tilsynsfunksjonen på vegne av kommunestyret, som har det overordnede ansvaret for kontroll og tilsyn.

I all hovedsak har kontrollutvalget en oppfatning av å ha god kontakt med kommunestyret og deres behov. Det har vært liten formell kontakt med politiske utvalg ut over dialogen med kommunestyret i deres møter. Ordfører informeres løpende gjennom kopi av innkallinger til kontrollutvalgets møter, og benytter muligheten til dialog når dette er ønskelig. Det er å håpe at kommunestyret signaliserer de ønsker de har med kontrollutvalget, slik at utvalget oppleves som deres eget organ og en ressurs for kommunestyrets tilsynsansvar.

3.2 Forholdet til den administrative ledelse

Kontrollutvalget opplever å ha gode relasjoner til administrativ ledelse og har nytte av dialog om generelle forhold i kommunen og i forbindelse med konkrete prosjekter og oppgaver. Administrasjonen gir informasjon og deltar i møter når kontrollutvalget ber om deres tilstedeværelse, og gir uttrykk for en forståelse for kontrollutvalgets rolle og arbeid.

Utvalget har lagt vekt på å lytte til signaler fra administrasjonen blant annet ved å ha samtaler og åpne for innspill i arbeidet med planer for forvaltningsrevisjon. Denne informasjonen har vært nyttig i kontrollutvalgets utvelgelse av prosjekter.

Når det gjelder kommunikasjonen i forbindelse med de enkelte prosjektene eller revisjonsarbeidet for øvrig er det revisorenes område, og ikke noe kontrollutvalget involverer seg i.

Kontrollutvalget har ansvar for oppfølgingen av kommunestyrets vedtak i kontroll- og tilsynssaker. I de tilfellene der vedtakene gir krav til administrasjonens oppfølging overholdes i stor grad frister for oppfølging og rapportering, men det er også eksempler på at avklaringer har tatt tid.

3.3 Informasjon om – og fra kontrollutvalget i Tydal

Oversikt over medlemmer i KU, retningslinjer for kontrollutvalget, møteinnkallinger og protokoller, samt alle forvaltningsrevisjonsrapporter for valgperioden finnes på Konsek sine hjemmesider:

www.konsek.no/kontrollutvalg/tydal

I tillegg får alle politikere med lesebrett tilgang til dokumentene løpende.

Kontrollutvalget takker for godt samarbeid gjennom valgperioden og for kommunestyrets tillit til arbeidet som er utført. Erfaringer tas med videre og nye mål vil bli satt i neste periode.

Tydal, 19.09.19

Lars Græsli, leder